



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 56/2012-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. februára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Bc. M. D. a Ľ. D., obaja bytom B., ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Er 1428/2008 a jeho uznesením z 8. júna 2011, a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť Bc. M. D. a Ľ. D. o d m i e t a .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. augusta 2011 doručená sťažnosť Bc. M. D. (ďalej len „sťažovateľ“) a Ľ. D. (ďalej len „sťažovateľka“), obaja bytom B. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Er 1428/2008 a jeho uznesením z 8. júna 2011.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sú účastníkmi exekučného konania (v procesnom postavení povinných), ktoré začalo 8. januára 2007 na návrh oprávneného I., a. s., B. [neskôr v jeho právnom postavení vystupuje jeho právny nástupca Č., a. s., B., pozn., (ďalej len „oprávnený“)], na základe exekučného titulu – notárskej zápisnice č. N 671/2003, Nz 116956/2003 z 9. decembra 2003 spísanej notárom JUDr. I. L., M. Súdna exekútorka JUDr. A. S., L. (ďalej len „súdna exekútorka“), exekúciu o vymoženie sumy 197 503,10 Sk s príslušenstvom vedenú pod sp. zn. Ex 2/2007 vykonáva okrem iného zrážkami zo mzdy (proti sťažovateľovi) a zrážkami z iných príjmov – z dôchodku (proti sťažovateľke).

Sťažovatelia 1. apríla 2011 a 13. apríla 2011 podali okresnému súdu námietky proti príkazu na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy zo 17. marca 2011, ktorými namietali, že im bola odopretá možnosť podať proti predmetnému príkazu na začatie exekúcie a exekučnému príkazu opravný prostriedok. Súčasne namietali, že neboli upovedomení o začatí exekúcie, pretože súdna exekútorka ich upovedomila len o spôsobe vykonania exekúcie. Poukázali na § 67 Exekučného poriadku, podľa ktorého súdny exekútor vydá exekučný príkaz (príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy) po uplynutí lehoty na vznesenie námietok proti exekúcii alebo po tom, keď mu bolo doručené rozhodnutie súdu, ktorým sa námietky zamietli.

Okresný súd v exekučnej veci sťažovateľov rozhodol uznesením sp. zn. 23 Er 1428/2008 z 8. júna 2011 tak, že podanie sťažovateľov označené ako námietky proti príkazu na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy zo 17. marca 2011 odmietol.

*Sťažovatelia v sťažnosti poukazujú na to, že „tomuto uzneseniu predchádzalo vydanie viacerých Exekučných príkazov Ex 2/2007 zo dňa 17. 3. 2011, v ktorom prišlo k navýšeniu predbežných trov exekúcie oproti Upovedomeniu o začatí exekúcie Ex 2/2007 zo dňa 8. 2. 2007... z pôvodných 56.280,00 Sk (1.868,15 €) na súčasných 1.868,81 € (zodpovedá 56.299,77 Sk (označené ako trovy exekúcie) bez riadneho zákonom predpísaného postupu, o ktorom mal právoplatne rozhodnúť príslušný súd...*

*Dňa 17. 3. 2011 vydal Exekútorový úrad JUDr. A. S. nasledovné písomnosti, ktoré nám boli doručené:*

*1. Upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie zrážkami z iných príjmov dôchodku Ex 2/2007 pre adresáta: L. D...*

*2. Upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie zrážkami zo mzdy pre adresáta: M. D...*

*3. Exekučný príkaz Ex 2/2007 Príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami z dôchodku pre adresáta S. – ústredie – L. D...*

*4. Exekučný príkaz Ex 2/2007 Príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy pre adresáta V. a. s. – M. D...*

*5. Exekučný príkaz Ex 2/2007 Príkaz na zriadenie záložného práva k nehnuteľnosti pre adresáta: M. D. a L. D...*

*V rovnakom čase bola vydaná aj písomnosť Ex 2/2007 zo dňa 17. 03. 2011 Príkaz na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy určená výlučne pre platiteľa mzdy V. a. s...*

*V danom čase vydania exekučných príkazov Ex 2/2007 zo dňa 17. 3. 2011 a vykonávania zrážok zo mzdy od 5. 4. 2011 nebolo vydané OS Malacky žiadne vykonateľné rozhodnutie! Teda ani súdny exekútor nedisponoval žiadnym vykonateľným rozhodnutím OS Malacky k spôsobu vykonávania exekúcie zrážkami zo mzdy a iných príjmov – dôchodku.“.*

*Ďalej sťažovatelia argumentujú tým, že «napriek tomu, že súdny exekútor JUDr. A. S. vydala všetky písomnosti (Exekučné príkazy, Upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie zrážkami zo mzdy) Ex 2/2007 zo dňa 17. 3. 2011, ktoré nám boli doručené s poučením: „Proti tomuto exekučnému príkazu nie je prípustný opravný prostriedok“ a „Proti tomuto upovedomeniu nie je prípustný opravný prostriedok“ zistili sme nasledovné skutočnosti, na základe ktorých sme oslovili súdneho exekútora a v rovnakom čase aj príslušný vo veci konajúci súd!*

*1. Súdny exekútor vydal 17. 3. 2011 písomnosť Ex 2/2007 Príkaz na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy určený výlučne pre platiteľa mzdy V. a. s. čím bolo porušené ustanovenie § 66 ods. 1 písm. a) zák. č. 233/1995 Z. z v znení neskorších predpisov, rovnako aj ustanovenie § 67 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov*

2. Zrejme v rovnakom čase bola podobná písomnosť doručená aj pre adresáta S. – ústredie čím bolo porušené ustanovenie § 66 ods. 1 písm. a) zák. č. 233/1995 Z. z v znení neskorších predpisov, rovnako aj ustanovenie § 67 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z v znení neskorších predpisov.».

*Sťažovatelia namietajú takýto postup súdnej exekútorky a tvrdia, že „nikdy sme my povinní neboli súdnym exekútorom upovedomení o začatí exekúcie zrážkami zo mzdy a iných príjmov – dôchodku!*

*Nikdy teda doteraz neuplynula lehota na vznesenie námietok, nikdy o týchto námietkach súd právoplatne nerozhodol – napriek tomu súdny exekútor vydal 17. 03. 2011 exekučný príkaz Ex 2/2007, v ktorom sa v bode 3) odvoláva na príkaz na začatie exekúcie! doručený iba platiteľovi dôchodku a doručený iba platiteľovi mzdy...*

*Nie je teda jasné kedy v tomto konaní (v termíne vydania Príkazov na začatie exekúcie Ex 2/2007 zo dňa 17. 3. 2011 a vydaním Exekučných príkazov Ex 2/2007 zo dňa 17. 3. 201) uplynula 14 dňová lehota na vznesenie námietok v zmysle ustanovenia § 50 ods. 1 OS Malacky na túto skutočnosť opäť nereagoval. “.*

*Sťažovatelia ďalej uvádzajú, že «keďže písomnosť Príkaz na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy a z iných príjmov - dôchodku Ex 2/2007 zo dňa 17. 03. 2011 je už názvom stanovený proces, ktorý tu do stanoveného termínu vydania - doručenia nebol, ale termínom vydania - doručenia vznikol! Tieto písomnosti boli doručené iba platiteľom mzdy, dôchodku!*

*Z tohto novovzniknutého procesu vyplývajú aj práva povinných určené v zákone, ktoré nás povinných jednoznačne diskriminovali, tým, že súdny exekútor rozhodol zrejme nad rámec svojej právomoci nad zákon a v písomnostiach Ex 2/2007 zo dňa 17. 3. 2011 Príkaz na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy a iných príjmov – dôchodku uviedol v poučení pre platiteľa mzdy: „Proti príkazu na začatie exekúcie nie je prípustný opravný prostriedok“ a pre istotu nám ani jednému povinnému tieto príkazy na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy a iných príjmov dôchodku nedoručil.».*

*V súvislosti s uvedeným sťažovateľa poukazujú na nesúlad medzi hodnotami určenými ako predbežné trovy exekúcie uvedenými v upovedomení o začatí exekúcie sp. zn. Ex 2/2007 z 8. februára 2007, „kde bola súdnym exekútorom stanovená hodnota bez DPH na sumu: 1.868,15 € (56.280,00 Sk)...*

*O výške tejto sumy predbežných trov exekúcie súd právoplatne rozhodol v uzneseniach zo dňa 25. 2. 2009. O inej hodnote súd nerozhodol!*

*Avšak vo všetkých písomnostiach Ex 2/2007 zo dňa 17. 3. 2011 je už hodnota označená ako trovy exekúcie svojvoľne zvýšená súdnym exekútorom na sumu: 1.868,81 € (56.299,77 Sk)!*

*Kedy a z akého dôvodu súdny exekútor navýšil trovy exekúcie, keďže ani k tomuto navýšeniu k 17. 3. 2011 neexistovalo právoplatné rozhodnutie súdu nám nie je jasné a nie je táto skutočnosť uvedená ani v Uznesení č. k.: 23 Er 1428/2008-502 zo dňa 8. 6. 2011, vydané sudkyňou JUDr. L. OS M.!*

*Rovnako nám nie je jasné prečo a z akého dôvodu by sme mali platiť o 0,66 € (19,77 Sk) viac za niečo nevydokladované!*

*Z týchto dôvodov, keďže neboli rešpektované ustanovenia zákona súdnym exekútorom podali sme proti tomuto konaniu súdneho exekútora námietky a naše vyjadrenia nesúhlasu s týmto konaním súdneho exekútora.*

*Na naše prekvapenie sme sa od zákonnej sudkyne JUDr. L. dozvedeli v Uznesení 23Er 1428/2008-502 zo dňa 8. 6. 2011, že naše podania – námietky odmieta! Odôvodnenie podľa § 66 ods. 1 písm. a) však sudkyňa JUDr. L. neodôvodnila...*

*Rovnako neodôvodnila ani navýšenie trov exekúcie!*

*Okrem iného sudkyňa JUDr. L. v Uznesení 23Er 1428/2008-502 zo dňa 8. 6. 2011 zámerne neuviedla, že Upovedomenie o začatí exekúcie Ex 2/2007 zo dňa 8. 2. 2007 bolo vydané iba na 2 spôsoby exekúcie, ktoré si zvolil súdny exekútor JUDr. S. a iba o týchto 2-och spôsoboch vykonania exekúcie OS M. rozhodol:*

- Aj podľa § 135 ods. 1 Exekučného poriadku – predajom nehnuteľností*
- Aj podľa § 168 ods. 1 Exekučného poriadku – zriadením exekučného záložného práva...“.*

Podľa tvrdenia sťažovateľov „o našich námietkach voči tomuto Upovedomeniu o začatí exekúcie Ex 2/2007 zo dňa 8. 2. 2007 aj podľa § 135 ods. 1 Exekučného poriadku – predajom nehnuteľností aj podľa § 168 ods. 1 Exekučného poriadku – zriadením exekučného záložného práva! rozhodla sudkyňa JUDr. L. Uznesením 23 Er 1428/2008-252 a Uznesením 23 Er 1428/2008-253 obidve zo dňa 25. 2. 2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť 10. 3. 2009 bez možnosti podania opravného prostriedku napriek exelentným výkonom sudkyne JUDr. L. z oblasti elementárnej matematiky, ktoré sme uvideli vyššie a to vo vydanom Uznesení č. k. 23 Er 1428/2008-252 a v Uznesení č. k. 23 Er 1428/2008-253 zo dňa 25. 2. 2009, ktoré sa bez možnosti opravného prostriedku stalo právoplatným dňa 10. 3. 2009, no nie vykonateľným.“.

Sťažovatelia namietajú, že „keďže doteraz nebolo zo strany OS Malacky vydané žiadne opravné uznesenie ani k Uzneseniu č. k. 23 Er 1428/2008-252 a Uzneseniu č. k. 23 Er 1428/2008-253 a rovnako pani sudkyňa nemá záujem splniť si svoju povinnosť, ktorú jej ukladá zákon ani v uznesení č. k. 23 Er 1428/2008-502 a aj po viac ako 50 dňoch od vydania uznesenia č. k. 23 Er 1428/2008-502 trvá na svojských výpočtoch a ňou stanovených súkromných pravidiel pre výpočty úrokov, sčítania a porovnávania čísiel podávame túto sťažnosť, aby Ústavný súd rozhodol o prípustnosti vydávania takýchto Uznesení, ktoré sa okamžite stávajú právoplatné a po prípade aj vykonateľné bez možnosti podania opravných prostriedkov.“.

Podľa názoru sťažovateľov došlo postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Er 1428/2008 a jeho uznesením z 8. júna 2011 k porušeniu ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy (hoci sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú čl. 47 ods. 1 ústavy, z ich tvrdenia, že „v tomto konaní bola porušená aj zásada rovnosti účastníkov konania“, zjavne vyplýva, že majú na mysli čl. 47 ods. 3 ústavy, pozn.).

Na základe uvedeného sťažovatelia ústavný súd žiadajú, aby uviedol:

„1. Podľa ktorého zákona sa písomnosti Príkaz o začatí exekúcie zrážkami zo mzdy a iných príjmov doručujú výlučne do rúk platiteľa mzdy a nie aj do rúk povinného?“

2. Podľa ktorého zákona akceptuje sudca Exekučný príkaz odvolávajúci sa Príkaz o začatí exekúcie, ktorý nebol doručený povinným a zrejme ani oprávnenému , resp. proti ktorému nie je možné podať opravný prostriedok?

3. Podľa ktorého zákona súd neskúma a nerieši prečo súdny exekútor vykonáva zrážky zo mzdy a iných príjmov keď súdny exekútor nedisponuje vykonateľným rozhodnutím súdu o námietkach proti týmto spôsobom exekúcie?

4. Podľa ktorého zákona postupoval súd keď o námietkach povinných o spôsobe vykonania exekúcie zrážkami zo mzdy a iných príjmov nikdy nerozhodoval?

5. Podľa ktorého zákona koná sudca, ak sa v uznesení uznáša na ním vyselektovaných častiach konania?

6. Podľa ktorého zákona koná sudca, ak povinným napriek jednoznačnej úprave trov konania tvrdí, že trovy sú bezo zmeny? “

Sťažovatelia zároveň na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti žiadajú, aby ju ústavný súd prijal na ďalšie konanie a následne o nej nálezom takto rozhodol:

„Uznesenie č. k.: 23 Er 1428/2008-502 zo dňa 8. 6. 2011 vydané OS Malacky, ktoré sa stalo právoplatné a vykonateľné 16. 6. 2011 zrušil v celom rozsahu a zastavil celé exekučné konanie Ex 2/2007 pre nesprávny procesný postup!

Z dôvodu nedodržania zákonov SR a pre porušenie zásady dodržania rovnosti účastníkov konania navrhujeme, aby Ústavný súd nariadil vyplatenie nemajetkovej ujmy za poškodzovanie tohto práva povinných na konanie pred nezávislým súdom vo výške 1.000 € /mesačne pre každého jedného povinného zvlášť od doby začatia exekučného konania do doby vyplatenia za každý jeden začatý mesiac! + vyplatenie všetkých neoprávnene zadržovaných peňazí + náhradu škôd podľa zákona.“

Okrem uvedeného sa sťažovatelia domáhajú, aby im bol ustanovený právny zástupca v konaní pred ústavným súdom.

## II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označili sťažovatelia, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd

nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

K úlohám právneho štátu patrí vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd.

Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkým zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takeého postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavovať nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

Uvedené východiská a závery sa v celom rozsahu vzťahujú aj na nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí, ktorý tvorí osobitný druh civilného procesu prislúchajúci do právomoci všeobecných súdov, ako aj ďalších orgánov verejnej moci určených osobitným zákonom.

Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04) aj nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku. Aj podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva by právo na súdnu ochranu zostalo iluzórnym, keby vnútroštátny právny poriadok umožňoval, aby konečné súdne rozhodnutie ostalo „neúčinné“ na ujmu jedného z účastníkov súdneho konania. Výkon rozsudku alebo rozhodnutia treba považovať za integrálnu súčasť práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) (obdobne III. ÚS 15/03). Preto pri postupe všeobecných súdov treba dbať na to, aby zabezpečili taký prístup k súdnej ochrane v exekučnom konaní, ktorý nie je diskriminačný bez primeraných a objektívne zdôvodniteľných okolností, ktoré vyplývajú priamo zo zákona (m. m. II. ÚS 143/02).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Účelom citovaného článku ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie

obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Takto vymedzený obsah základného práva na súdnu ochranu sa uplatňuje aj pri nútenom výkone súdneho a iného rozhodnutia (II. ÚS 143/02). Aj v exekučnom konaní sa musí zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, ak splní predpoklady ustanovené zákonom. K naplneniu záruk na prístup k súdnej ochrane v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy dochádza až vtedy, keď uplatnené právo je efektívne vykonané. Efektívnosť výkonu tohto základného práva vyžaduje, aby všeobecný súd konal objektívne, vylúčil vo svojom postupe a pri svojom rozhodovaní svojvôľu, a ak prijme vo veci konečné rozhodnutie, tak toto by malo vychádzať z jeho objektívnych zistení získaných v rámci zákonom predpísaného spôsobu zisťovania skutkového stavu v exekučnom konaní, ktorým je procesné dokazovanie.

Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní v napadnutej veci aj okresný súd ako exekučný súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná.

Sťažovatelia sa sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy postupom okresného súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 23 Er 1428/2008 a jeho uznesením z 8. júna 2011, ktorým tento súd ich podanie (z 1. apríla 2011 a z 13. apríla 2011) označené ako námietky proti príkazu na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy zo 17. marca 2011 odmietol.

Ústavný súd z obsahu sťažnosti sťažovateľov a k nej pripojených listinných dôkazov, ako aj z informácie získanej z príslušného spisu okresného súdu zistil, že na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie proti sťažovateľom ako povinným o zaplatenie 197 503,10 Sk s príslušenstvom sa 8. januára 2007 začalo exekučné konanie vedené súdnou

exekútorokou pod sp. zn. Ex 2/2007. Vykonateľným exekučným titulom, na základe ktorého boli sťažovatelia zviazaní zaplatiť oprávnenému peňažné plnenie, bola notárska zápisnica č. N 671/2003, Nz 116956/2003 z 9. decembra 2003 spísaná notárom JUDr. I. L., Notársky úrad, M.

Na základe uvedeného exekučného titulu po podaní návrhu oprávneného na exekúciu z 8. januára 2007 a vydaní poverenia na výkon exekúcie (č. 5104 \* 013989) Okresným súdom Bratislava IV z 24. januára 2007 upovedomila poverená súdna exekútorka účastníkov konania o začatí exekúcie upovedomením sp. zn. Ex 2/2007 z 8. februára 2007.

Sťažovatelia ako povinní vzniesli v zákonom ustanovenej lehote proti exekúcii námietky (sťažovateľka 9. marca 2007 a sťažovateľ 12. marca 2007), ktorých podstatou okrem iného bola skutočnosť, že hodnota oprávneným nárokovanej istiny v exekučnom titule nekorešponduje so sumou, ktorú by mali ako povinní zaplatiť.

Okresný súd ako exekučný súd námietky sťažovateľov ako nedôvodné zamietol, a to uznesením č. k. 23 Er 1428/2008-252 z 25. februára 2009 (námietky sťažovateľa) a uznesením č. k. 23 Er 1428/2008-253 z 25. februára 2009 (námietky sťažovateľky); označené uznesenia nadobudli právoplatnosť 10. marca 2009.

Upovedomením o spôsobe vykonania exekúcie sp. zn. Ex 2/2007 zo 17. marca 2011 súdna exekútorka upovedomila sťažovateľku ako povinnú, že exekúciu vykoná zrážkami z iných príjmov – dôchodku. Upovedomením o spôsobe vykonania exekúcie sp. zn. Ex 2/2007 zo 17. marca 2011 súdna exekútorka rovnako upovedomila sťažovateľa ako povinného, že exekúciu vykoná zrážkami zo mzdy a iných príjmov. Súčasne súdna exekútorka v označených upovedomeniach poučila povinných, že voči týmto rozhodnutiam nie je prípustný opravný prostriedok.

Toho istého dňa, t. j. 17. marca 2011 súdna exekútorka v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. Ex 2/2007 vydala príkaz na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy, ktorý doručila obchodnej spoločnosti V., a. s., ako platiteľovi mzdy povinného (ďalej len „platiteľ mzdy“),

a tiež príkaz na začatie exekúcie zrážkami z dôchodku, ktorý doručila S.– ústrediu, 29. augusta 8, B. (ďalej len „S.“). Rovnako v ten istý deň vydala exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami z dôchodku, ktorý doručila oprávnenému, sťažovateľke ako povinnej a S., a exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy, ktorý doručila oprávnenému, sťažovateľovi ako povinnému a platiteľovi mzdy povinného. Súdna exekútorka súčasne vydala aj exekučný príkaz na zriadenie záložného práva k nehnuteľnostiam vo vlastníctve sťažovateľa vedených na LV č. ... v katastrálnom území B.

Dňa 1. apríla 2011 a 13. apríla 2011 podali sťažovatelia okresnému súdu námietky proti príkazu na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy zo 17. marca 2011, ktorými namietali, že im bola odopretá možnosť podať proti predmetnému príkazu na začatie exekúcie a exekučnému príkazu opravný prostriedok. Súčasne namietali, že neboli upovedomení o začatí exekúcie, pretože súdna exekútorka ich upovedomila len o spôsobe vykonania exekúcie. Poukázali na § 67 Exekučného poriadku, podľa ktorého súdny exekútor vydá exekučný príkaz (príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy) po uplynutí lehoty na vznesenie námietok proti exekúcii alebo po tom, keď mu bolo doručené rozhodnutie súdu o námietkach, ktorým sa námietky zamietli.

Okresný súd v predmetnej exekučnej veci uznesením sp. zn. 23 Er 1428/2008 z 8. júna 2011 rozhodol tak, že podanie sťažovateľov označené ako námietky proti príkazu na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy zo 17. marca 2011 odmietol; označené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 16. júna 2011.

V odôvodnení namietaného uznesenia okresného súdu sp. zn. 23 Er 1428/2008 z 8. júna 2011 sa okrem iného uvádza, že „zákonom ustanoveným postupom boli vydané upovedomenia o spôsobe vykonania exekúcie v zmysle ustanovenia § 66 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku, ktorým súdna exekútorka upovedomila povinných v I., II. rade a oprávneného, akým spôsobom pristúpila k výkonu exekúcie. Významom tohto upovedomenia je upovedomiť oprávneného a povinného o spôsobe začatí exekúcie. Proti upovedomeniu o spôsobe vykonania exekúcie nie je prípustný opravný prostriedok, rovnako

*ako aj proti príkazu na začatie exekúcie, ktorý sa vydáva platiteľovi mzdy povinných, ktorý sleduje zabezpečenie plnenia povinností platiteľa mzdy, ako aj proti exekučnému príkazu, ktorý určuje a zabezpečuje konkrétny spôsob uskutočnenia exekúcie a jeho doručenia má za následok nástup ďalších povinností pre platiteľa mzdy povinných.“*

V nasledujúcej časti odôvodnenia namietaného uznesenia okresný súd na základe svojich skutkových zistení formuloval svoje právne závery, a to takto:

*„... súdna exekútorka pri výkone exekúcie postupovala v zmysle zákonných ustanovení, teda jej postupom nebol porušený zákon a povinným v I. a II. rade nebola odopretá možnosť domáhať sa svojich práv v konaní pred exekučným súdom. Tento postup zabezpečila najmä doručením upovedomenia o začatí exekúcie, kde povinných riadne poučila o možnosti podať námietky proti exekúcii a trovám exekúcie v zákonnej lehote. Túto možnosť povinní v I. a II. rade riadne využili, pričom podané námietky proti exekúcii súd zamietol ako nedôvodné...“*

*Povinní v I. a II. rade si mylne vykladajú ustanovenia § 47 Exekučného poriadku, v zmysle ktorého môže povinný do 14 dní odo dňa doručenia upovedomenia o začatí exekúcie vzniesť námietky proti exekúcii podľa § 50 Exekučného poriadku. Zákoné ustanovenie teda zakotvuje inštitút námietok, ktoré povinný môže vzniesť u súdneho exekútora v zákonnej lehote po doručení upovedomenia o začatí exekúcie, a nie po doručení upovedomenia o spôsobe vykonania exekúcie. O spôsobe vykonania exekúcie súdny exekútor len v rovine upovedomenia oznamuje povinnému a oprávnenému, akým spôsobom exekúciu vykonaná. V predmetnej veci ide o vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy povinných v I. a II. rade, pričom o tomto spôsobe súdna exekútorka riadne upovedomila účastníkov konania a prikázala platiteľovi mzdy, aby odo dňa doručenia príkazu na začatie exekúcie, vykonal zo mzdy povinných určené zrážky a nevyplácal zrazené sumy povinným, pričom tento je súdna exekútorka povinná doručiť do vlastných rúk len platiteľovi mzdy povinných, ktorí už o spôsobe vykonania exekúcie boli riadne upovedomení. Povinní strácajú dňom, keď sa platiteľovi mzdy doručí príkaz na začatie exekúcie, právo na vyplatenie tejto časti mzdy, ktorá zodpovedá určenej výške zrážok. V otázke exekučného príkazu súd konštatuje, že tento vydá súdna exekútorka po tom, ako jej bolo doručené*

*rozhodnutie súdu o námietkach povinných, ktorým sa námietky zamietli (§ 50 Exekučného poriadku).*

*V poučení predmetného upovedomenia o spôsobe vykonania exekúcie zrážkami zo mzdy a iných príjmov zo dňa 17. 03. 2011, ako aj v príkaze na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy zo dňa 17. 03. 2011, súdna exekútorka poskytla povinným v I. a II. rade správne poučenie, že proti týmto nie je prípustný opravný prostriedok, teda takéto rozhodnutia opravný prostriedok nepripúšťajú.“*

*Ďalej okresný súd konštatoval, že „rozhodoval o podaní povinných v I. a II. rade označenom ako námietky proti príkazu na vykonanie exekúcie, aj napriek skutočnosti, že v zmysle zákona na dodatočne uvedené dôvody, ako tie, ktoré boli uplatnené v námietkach proti exekúcii, neprihliada a zákon neustanovuje inštitút námietok proti príkazu na začatie exekúcie.“*

*Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že vo veci podania sťažovateľov z 1. júla 2011 označeného ako „Výzva na vydanie opravného uznesenia“ okresný súd prípisom z 1. augusta 2011 sťažovateľom oznámil, že „považuje uznesenie Okresného súdu Malacky, č. k. 23 Er 1428/2008-502 zo dňa 8. 6. 2011 za správne po obsahovej aj formálnej stránke, preto o Vašom podaní nebude rozhodovať.“*

*Súd Vám súčasne oznamuje, že súdna exekútorka vydala dňa 08. 02. 2007 Upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré ste riadne prevzali. Súdna exekútorka Vám súčasne poskytla poučenie o Vašich právach, teda o zákonnej možnosti podať proti vyčísleným predbežným trovám exekúcie námietky v lehote 3 dni od doručenia predmetného upovedomenia o začatí exekúcie. Proti vyčísleným trovám exekúcie ste nepodali opravný prostriedok, preto súd vo veci nerozhodoval.*

*Súdna exekútorka vydala dňa 17. 03. 2011 Upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie, ktoré ste riadne prevzali a súčasne Vás upovedomila o výške trov exekúcie vrátane 20 % DPH.*

*Súd pri rozhodovaní o Vašom podaní označenom ako námietky proti príkazu na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy zo dňa 17. 03. 2011 súčasne skúmal skutočnosť týkajúcej sa navýšenia vyčíslených trov exekúcie, pričom zistil, že trovy exekúcie uvedené*

*v upovedomení o začatí exekúcie a upovedomení o spôsobe jej vykonania, boli uvedené bezo zmeny s výnimkou uplatňovanej 20 % DPH, nakoľko prišlo k jej zmene z 19 % na 20 %.*

*Ak by však vznikli ďalšie trovy exekúcie prevyšujúce ich predbežné vyčíslenie, súdna exekútorka vydá upovedomenie o ďalších trovách exekúcie, proti ktorému je prípustný opravný prostriedok. Nakoľko k navýšeniu trov exekúcie doposiaľ neprišlo, súdna exekútorka upovedomenie o ďalších trovách nevydala, teda nemohli byť vznesené ani námietky proti ďalším trovám exekúcie, súd konštatuje, že Vaše podanie je bezpredmetné.*

*Súčasne Vám oznamujeme, že výška trov exekúcie uvedená v upovedomení o začatí exekúcie je predbežným vyčíslením týchto trov. Skutočné trovy exekúcie bude súdny exekútor špecifikovať pri ukončení exekučného konania v súlade s Exekučným poriadkom a s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov. Ak počas vykonávania exekúcie vzniknú ďalšie trovy exekúcie, upovedomí o nich exekútor oprávneného a povinného. V prípade, že predbežné trovy exekúcie boli vyčíslené vo vyššej výške ako boli skutočne vynaložené, vzniknutý preplatok na trovách exekúcie bude po vyúčtovaní vymoženej pohľadávky pri ukončení exekúcie vrátený v plnej výške povinnému.“.*

Zo sťažnosti vyplýva, že základom argumentácie sťažovateľov o porušení ich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy je tvrdenie, že okresný súd ako exekučný súd sa v napadnutom exekučnom konaní nevysporiadal ústavne akceptovateľným spôsobom s ich podstatnými námietkami, resp. ich ignoroval. Podľa sťažovateľov spočívajú kľúčové pochybenia okresného súdu najmä v tom, že:

a) okresný súd odmietnutím ich námietok im uznesením z 8. júna 2011 odoprel možnosť podať proti upovedomeniu súdnej exekútorky o spôsobe vykonania exekúcie zrážkami zo mzdy zo 17. marca 2011, jej príkazu na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy a iných príjmov zo 17. marca 2011 a exekučnému príkazu na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy a iných príjmov zo 17. marca 2011 opravný prostriedok,

b) okresný súd ignoroval a žiadnym spôsobom nereagoval na skutočnosť, že nikdy neboli súdnou exekútorkou upovedomení o začatí exekúcie zrážkami zo mzdy a iných príjmov – dôchodku, nikdy teda doteraz neuplynula lehota na vznesenie námietok, nikdy o týchto námietkach súd právoplatne nerozhodol, napriek tomu súdna exekútorka vydala

17. marca exekučný príkaz sp. zn. Ex 2/2007, v ktorom sa odvoláva na príkaz na začatie exekúcie doručený iba platiteľovi dôchodku a platiteľovi mzdy,

c) došlo k navýšeniu predbežných trov exekúcie oproti upovedomeniu o začatí exekúcie sp. zn. Ex 2/2007 z 8. februára 2007 „z pôvodných 56.280,00 Sk (1.868,15 €) na súčasných 1.868,81 € (zodpovedá 56.299,77 Sk)“ bez riadneho zákonom predpísaného postupu, o ktorom mal právoplatne rozhodnúť príslušný súd; okresný súd túto skutočnosť žiadnym spôsobom neodôvodnil.

V sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť návrhom platí zvlášť pre petit, čo znamená, že ústavný súd rozhoduje o porušení práv a slobôd v rozsahu, ako ho vymedzia sťažovatelia v návrhu na rozhodnutie ústavného súdu (petite).

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že ochrana základných práv a slobôd v konaní pred ústavným súdom je poskytovaná proti konkrétne vymedzeným porušovateľom označených práv a slobôd, ktorí majú právomoc (kompetenciu) konať a rozhodovať o otázkach spojených so základnými právami a slobodami v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy. Je na sťažovateľoch, aby uviedli konkrétny orgán verejnej moci, ktorý je v ich veci oprávnený a povinný chrániť základné práva a slobody v rozsahu vymedzenom konkrétnymi všeobecnými záväznými právnymi predpismi, predovšetkým zákonmi, a jeho úkony, ktoré namietajú (§ 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

Sťažovatelia v návrhu na rozhodnutie ústavného súdu v súvislosti s porušením označených základných práv v predmetnom exekučnom konaní namietali uznesenie okresného súdu sp. zn. 23 Er 1428/2008 z 8. júna 2011. Žiadali ho zrušiť a celé exekučné konanie vedené pod sp. zn. Ex 2/2007 pre nesprávny procesný postup zastaviť.

Keďže v zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania (okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone – čo nie je tento prípad), aj pokiaľ ide o označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa podľa tvrdenia sťažovateľov porušili základné práva alebo slobody,

ústavný súd ďalej preskúmaval a rozhodoval o sťažnosti v tom rozsahu, v ktorom sťažovatelia namietali uznesenie okresného súdu sp. zn. 23 Er 1428/2008 z 8. júna 2011, ktorým okresný súd ich podanie označené ako námietky proti príkazu na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy zo 17. marca 2011 odmietol.

Z už judikovaných záverov ústavného súdu o súdnej exekúcii ako súčasť základného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 5/00, III. ÚS 245/06) vyplýva, že súdna exekúcia vykonávaná podľa Exekučného poriadku musí byť uskutočňovaná aj v súlade s princípmi spravodlivého procesu v širšom slova zmysle, ktoré sú obsiahnuté v čl. 46 až čl. 48 ústavy.

Súdnu exekúciu riadi exekučný súd, ktorý má oprávnenie preskúmať zákonnosť vykonávanej exekúcie v rozsahu zabezpečujúcom pre oprávneného a povinného uplatnenie rovnakých práv a plnenie len zákonom vyžadovaných povinností.

Z hľadiska námietok uplatnených sťažovateľmi sa ústavný súd musel zaoberať ústavnou akceptovateľnosťou interpretácie relevantných ustanovení Exekučného poriadku okresným súdom ako exekučným súdom.

Podľa § 62 Exekučného poriadku exekúciu možno vykonať len spôsobmi uvedenými v tomto zákone. Účelom tohto ustanovenia Exekučného poriadku je zabezpečiť ochranu povinného v exekučnom konaní pred vykonávaním exekúcie nezákonným a nedovoleným spôsobom.

Podľa § 64 Exekučného poriadku spôsob vykonania exekúcie určí exekútor, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 167 a § 172).

Podľa § 66 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor poverený vykonaním exekúcie

- a) upovedomí o začatí exekúcie zrážkami zo mzdy oprávneného a povinného,
- b) prikáže platiteľovi mzdy, aby odo dňa doručenia príkazu na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy povinného (ďalej len „príkaz na začatie exekúcie“) vykonával zo mzdy povinného určené zrážky a nevyplácal zrazené sumy povinnému.

Podľa § 66 ods. 2 Exekučného poriadku exekútor doručí príkaz na začatie exekúcie platiteľovi mzdy do vlastných rúk.

Podľa § 67 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor vydá exekučný príkaz (príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy) po uplynutí lehoty na vznesenie námietok proti exekúcii alebo po tom, keď mu bolo doručené rozhodnutie súdu o námietkach, ktorým sa námietky zamietli (§ 50).

Podľa § 67 ods. 2 Exekučného poriadku exekučný príkaz sa doručí oprávnenému, povinnému a platiteľovi mzdy. Povinnému a platiteľovi mzdy sa doručí do vlastných rúk.

Pre ústavný súd bolo v danom prípade rozhodujúce zistenie, že okresný súd rozhodujúc o podaní sťažovateľov označenom ako námietky proti príkazu na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy zo 17. marca 2011 skúmal, či poverená súdna exekútorka uskutočnila exekúciu zrážkami zo mzdy (proti sťažovateľovi) a zrážkami z iných príjmov – z dôchodku (proti sťažovateľke) podľa § 66 a nasl. Exekučného poriadku, t. j. či pri výkone exekúcie uvedeným spôsobom nedošlo k takej procesnej vade, ktorá by mohla mať negatívny vplyv na správnosť výkonu exekúcie zrážkami zo mzdy a iných príjmov, resp. k inému porušeniu zákona s takými dôsledkami. Okresný súd následne zákonnosť postupu súdnej exekútorke (týkajúci sa okrem iného najmä doručovania jej rozhodnutí účastníkom exekučného konania) v uvedenej veci právne relevantným spôsobom odôvodnil na základe svojho právneho záveru, podľa ktorého v danom prípade boli splnené zákonné podmienky na výkon exekúcie zrážkami zo mzdy v prípade sťažovateľa a z dôchodku v prípade sťažovateľky (postup podľa § 66 a nasl. Exekučného poriadku).

Podľa názoru ústavného súdu právne závery, na ktorých je založené namietané uznesenie okresného súdu, nie sú arbitrárne, naopak, sú primeraným spôsobom odôvodnené, a preto ich ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľné.

Ústavný súd nezistil prvky arbitrárnosti ani v spôsobe, akým okresný súd vyhodnotil skutočnosť týkajúcu sa navýšenia vyčíslených predbežných trov exekúcie. Z namietaného uznesenia z 8. júna 2011, ako aj z oznámenia okresného súdu k podaniu sťažovateľov z 1. júla 2011 vyplýva, že túto skutočnosť vyhodnocoval v nadväznosti na zmenu zákonnej sadzby DPH, keď uviedol, že „*trovy exekúcie uvedené v upovedomení o začatí exekúcie a upovedomení o spôsobe jej vykonania, boli uvedené bezo zmeny s výnimkou uplatňovanej 20 % DPH, nakoľko prišlo k jej zmene z 19 % na 20 %*“.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že medzi sťažovateľmi označenými základnými právami podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a postupom okresného súdu pri rozhodovaní v danej veci (uznesením sp. zn. 23 Er 1428/2008 z 8. júna 2011) neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by umožňovala po prípadnom prijatí na ďalšie konanie dospieť k záveru o porušení sťažovateľmi označených základných práv. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Podľa názoru ústavného súdu v danom prípade existuje aj dôvod na odmietnutie sťažnosti z dôvodu nedostatku jeho právomoci. Vo veci sťažovateľov totiž nemožno opomenúť ani ďalšiu podstatnú skutočnosť, a to, že výška trov exekúcie uvedená v upovedomení o začatí exekúcie z 8. februára 2007 je len predbežným vyčíslením týchto trov.

Podľa § 201 ods. 1 Exekučného poriadku predbežné trovy exekúcie určuje exekútor podľa osobitného právneho predpisu v upovedomení o začatí exekúcie. V rámci predbežných trov exekúcie exekútor vyčíslil odmenu najviac v rozsahu ako pri upustení od exekúcie; náhradu výdavkov a náhradu za stratu času vyčíslil len v rozsahu ich skutočnej výšky v čase vydania upovedomenia o začatí exekúcie. Zároveň povinného upozornil, že ak dlh nesplní, tak trovy exekúcie môžu byť vyššie, a predbežne vyčíslil ich výšku.

Podľa § 201 ods. 2 Exekučného poriadku účastník konania môže vzniesť u exekútora do troch dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti trovám exekúcie. O námietkach rozhoduje súd.

Z príloh pripojených sťažovateľmi k sťažnosti ústavný súd zistil, že proti trovám exekúcie vyčísleným súdnou exekútkou v upovedomení o začatí exekúcie z 8.februára 2007 sťažovatelia nepodali námietky.

Podľa § 202 ods. 1 Exekučného poriadku ak počas vykonávania exekúcie vzniknú ďalšie trovy exekúcie, upovedomí o nich exekútor oprávneného a povinného.

Podľa § 202 ods. 2 Exekučného poriadku proti ďalším trovám môže vzniesť u exekútora účastník konania námietky do troch dní od doručenia upovedomenia podľa odseku 1. O týchto námietkach rozhoduje súd (§ 45).

Skutočné trovy exekúcie bude súdny exekútor špecifikovať pri ukončení exekučného konania v súlade s Exekučným poriadkom a vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení neskorších predpisov a o ich výške rozhodne súd.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľmi namietané porušenie niektorého zo základných práv a slobôd nezakladá bez ďalšieho aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovatelia sa ochrany základného práva alebo slobody môžu domôcť využitím im dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 103/02, IV. ÚS 115/07).

Judikatúra ústavného súdu tiež stabilne pripomína, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd

predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09).

Súčasťou konštantnej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04). Ak o závažných procesných pochybeniach, ktorými sa porušujú aj niektoré zo základných práv alebo slobôd, je oprávnený a povinný rozhodnúť všeobecný súd na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov upravených v príslušnom procesnom poriadku, je právomoc ústavného súdu pred ich vyčerpaním vylúčená (IV. ÚS 10/02).

Zo sťažnosti a tiež zo zistení ústavného súdu týkajúcich sa namietaného exekučného konania vyplýva, že sťažovatelia v podaní adresovanom okresnému súd z 1. júla 2011 označenom ako „*Výzva na vydanie opravného uznesenia*“ v súvislosti s ich tvrdením o existujúcich procesných vadách proti nim vedeného exekučného konania sp. zn. Ex 2/2007, okresný súd žiadali, aby zastavil exekúciu sp. zn. Ex 2/2007 „*v zmysle § 57 ods. 1 písm. g) EP, al. v zmysle § 57 ods. 4 EP, al. v zmysle § 58 ods. 1 EP*“, a to pre nesprávny procesný postup (v zásade namietali obdobné skutočnosti, ako v sťažnosti podanej ústavnému súdu, v ktorej žiadali, aby ústavný súd „*zastavil celé exekučné konanie Ex 2/2007*“). Z informácie získanej z príslušného spisu okresného súdu ústavný súd zistil, že okresný súd sa návrhom sťažovateľov (povinných) na zastavenie exekúcie dosiaľ nezaoberal.

V tejto súvislosti ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu možno zastaviť na návrh alebo aj bez návrhu. Zatiaľ čo dôvody, na základe ktorých všeobecný súd obligatórne zastaví exekúciu (§ 57 ods. 1 Exekučného poriadku) alebo na základe ktorých fakultatívne pristúpi k takémuto

rozhodnutiu (§ 57 ods. 2 Exekučného poriadku), upravuje Exekučný poriadok podrobne, ustanovenie okamihu, kedy tak má alebo môže urobiť, nie je explicitne ustanovený. Z uvedeného možno vyvodit' záver, že všeobecný súd rozhodne o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania, len čo zistí, že sú dané dôvody na ukončenie núteného vymáhania pohľadávky. To znamená, že všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offio skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania.

Podľa § 200 ods. 2 Exekučného poriadku ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy konania. Proti výroku o náhrade trov konania v rozhodnutí podľa § 57 Exekučného poriadku je odvolanie prípustné (§ 58 ods. 5 Exekučného poriadku).

Z uvedeného vyplýva, že sťažovatelia právny prostriedok, ktorý im Exekučný poriadok poskytuje [návrh na zastavenie exekúcie (§ 57 Exekučného poriadku)], využili a okresný súd sa musí zaoberať ich návrhom na zastavenie exekúcie a vysporiadať sa so všetkými ich námietkami, ktoré uplatnili aj v sťažnosti podanej ústavnému súdu (vrátane rozhodnutia o trovách exekúcie). Navyše v takom prípade proti rozhodnutiu exekučného súdu je prípustné odvolanie a o veci by rozhodoval všeobecný súd ako odvolací súd.

Ústavný súd preto konštatuje, že sťažovatelia ako povinní mali a stále majú podľa Exekučného poriadku na ochranu svojich základných práv, ktorých porušenie okresným súdom namietali predmetnou sťažnosťou, účinné a dostupné právne prostriedky nápravy (ak sa sťažovatelia domnievajú, že voči nim vedená exekúcia je neprípustná, sú oprávnení podať návrh na jej zastavenie, čo aj využili, ako vyplýva z priložených písomností, pozn.), čo je okolnosť, ktorá vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených základných práv (IV. ÚS 40/02, IV. ÚS 30/03).

Keďže právomoc ústavného súdu na konanie o sťažnostiach je daná len vtedy, ak o ochrane základných práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd, a pretože v tomto prípade je

daná právomoc všeobecných súdov, bolo potrebné pri predbežnom prerokovaní sťažnosť odmietnuť aj pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd už nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľov.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. februára 2012